ادامه ی بحث قواعد اعلال :

قاعده چهارم : واو ساکن ما قبل مکسور قلب به یاء می شود؛ مانند : قِوْل ← قیل، مِوْزان ← میزان.

قاعده پنجم : واو در صورتیکه لام الفعل باشد و ما قبل آن مکسور، قلب به یاء می شود؛ مانند : دُعِوَ ← دُعِیَ، دُعِونَ ← دُعِینَ، داعِوٌ ← داعِیٌ (داعِی نْ ← داعٍ) به خلاف رَخُوَ و رَجَوَ (← رجا).

قاعده ششم : واو در صورتیکه لام الفعل باشد و ما قبل آن مفتوح قلب به یاء می شود مشروط بر اینکه حرف چهارم به بعد کلمه باشد مانند : یُدعَوُ ← یُدعَیُ (← یُدعیٰ)، یُدعَونَ ← یُدعَینَ به خلاف دَعَوَ (← دَعا).

باید توجّه داشت که این قاعده [= قاعده ی ۶] بر قاعده ی هشتم اعلال مقدّم است یعنی در مواردی که امکان اجرای هر دو قاعده باشد اوّل این قاعده جاری می‌شود و سپس قاعده هشتم.

قاعده هفتم : یاء ساکن ما قبل مضموم، قلب به واو می شود مشروط بر اینکه فاء الفعل باشد؛ مانند : یُیْسِرُ ← یُوْسِرُ، مُیْسِر ← مُوْسِر.

قاعده هشتم : واو و یاء متحرک ما قبل مفتوح، قلب به الف می شوند مشروط به اینکه حرکت آنها عارضی نباشد و حرکتی را که قبل از الف یا یاء نسبت یا علامت تثنیه یا نون تاکید و یا به جهت دفع التقاء ساکنین باشد عارضی گویند؛ مانند : دَعَوَ ← دَعا، (یُدعَوُ ←) یُدعَیُ ← یُدعیٰ. به خلاف دَعَوا و رَضَوِیّ و فَتَیانِ و فَتَیَینِ و إخشَوُنَّ (= صیغه ی نهم امر معلوم مؤکَّد به نون تاکید ثقیله) و إخشَوُا اللهَ و امثال اینها؛ و همچنین است اگر واو و یاء در موضع حرکت باشند یعنی به جهت جریان قواعد اعلال سکونی در همین کلمه ساکن شده باشند؛ مانند: (یَخوَفُ ←) یَخَوْفُ ← یَخافُ، (یُبیَعُ ←) یُبَیْعُ ← یُباعُ.

تبصره : این قاعده در فاء الفعل جاری نمی‌شود؛ مانند : یُوَدُّ و تَیَسَّرَ.

قاعده نهم : الف ما قبل مضموم، قلب به واو و الف ما قبل مکسور، قلب به یاء می شود؛ مانند : قابَلَ ← قابِلَ ← قُوبِلَ، مِصباح ← مُصَیبِاح ← مُصَیبِیح .

قاعده دهم : حرف علّه در التقاء ساکنین حذف می‌شود؛ مانند : قُوْلْ ← قُلْ، بِیْعْ ← بِعْ، خافْ ← خَفْ.
تفصیل این قاعده در فصل دوّمِ خاتمه خواهد آمد.